

Inhoud

DEEL 1 CONCEPTUELE EN DIAGNOSTISCHE ASPECTEN

Hoofdstuk 1

Het concept van de borderline persoonlijkheidsstoornis — 11

Theo Ingenhoven, Ariëtte van Reekum

Hoofdstuk 2

Diagnostiek van borderline persoonlijkheidspathologie — 23

Wim Snellen, Theo Ingenhoven

Hoofdstuk 3

Van richtlijn naar zorg, van aanbeveling naar samenhang — 41

Ad Kaasenbrood, Erwin van Meekeren

DEEL 2 BEHANDELING EN INTERVENTIES

Hoofdstuk 4

De behandeling van de borderline persoonlijkheidsstoornis: stand van zaken en toekomstperspectieven — 55

Patrick Luyten

Hoofdstuk 5

Psychotherapeutische interventies — 61

5.1 Dialectische gedragstherapie *Wies van den Bosch* — 63

5.2 Schematherapie *Anoek Weertman* — 79

5.3 Transference-focused psychotherapie (TFP) *Nel Draijer, Jos van Mosel* — 93

5.4 Mentalization-based treatment (MBT) *Dawn Bales* — 111

5.5 Cliëntgerichte psychotherapie *Roelf Jan Takens* — 127

5.6 Systeemtherapie en partnerrelatietherapie *Jan Baars, Karin Wagenaar* — 139

5.7 Groepspsychotherapie *Marianne Hagedaars* — 157

5.8 Klinische en dagklinische psychotherapie *Rudi Vermote, Benedicte Lowyck, Patrick Luyten* — 173

5.9 Universele therapiefactoren en andere schooloverstijgende aspecten *Sjoerd Colijn* — 189

Hoofdstuk 6

Psychosociale interventies — 203

6.1 Verpleegkundige zorg *Bauke Koekoek, Barbara Stringer* — 205

6.2 Vaktherapie: de kracht van de ervaring *Suzanne Haeyen* — 215

6.3 Vaardigheidstraining emotieregulatiestoornis (VERS) *Horusta Freije, Bas van Wel* — 227

6.4 Crisisinterventie *Bert van Luyn* — 239

Hoofdstuk 7
Farmacotherapeutische interventies — 253
Theo Ingenhoven, Thomas Rinne

DEEL 3 COMORBIDITEIT

Hoofdstuk 8
Comorbiditeit — 277
Theo Ingenhoven

Hoofdstuk 9
Psychotische stoornissen — 281
Ad Gerritsen

Hoofdstuk 10
Bipolaire spectrumstoornissen — 289
Ralph Kupka, Eline Regeer

Hoofdstuk 11
Affectieve stoornissen — 301
Simone Kool, Rien Van

Hoofdstuk 12
Angststoornissen — 311
Marleen Rijkeboer, Daniëlle Cath

Hoofdstuk 13
Posttraumatische stressstoornis en complexe PTSS — 317
Joany Spierings

Hoofdstuk 14
Dissociatieve stoornissen — 329
Suzette Boon, Nel Draijer

Hoofdstuk 15
Middelenmisbruik en verslaving — 343
Geert Dom

Hoofdstuk 16
Eetstoornissen — 353
Hans Bloks

Hoofdstuk 17
Somatoforme stoornissen — 363
Jurrijn Koelen, Jaap Spaans, Liesbeth Eurelings-Bontekoe

Hoofdstuk 18
ADHD — 373
Nannet Buitelaar

Hoofdstuk 19
Autismespectrumstoornissen — 381
Ernst Horwitz, Bram Sizoo

DEEL 4 SPECIFIEKE DOELGROEPEN

Hoofdstuk 20
Kinderen — 391
Jolien Zevalkink

Hoofdstuk 21
Adolescenten — 399
Marieke Schuppert, Tonny van Gemert, Herman Wiersema, Maaïke Nauta

Hoofdstuk 22
Moeders — 411
Ariëtte van Reekum, Marja Rexwinkel

Hoofdstuk 23
Ouderen — 421
Bas van Alphen, Arjan Videler

Hoofdstuk 24
Gedetineerden — 435
Stef DeCoene

Hoofdstuk 25
Verstandelijk beperkten — 443
Robert Didden, Joost Jan Stolker, Teunis van den Hazel

DEEL 5 ORGANISATIE IN PERSPECTIEF

Hoofdstuk 26
Internet: psycho-educatie en e-health — 453
Frank Kraaijeveld

Hoofdstuk 27
Aansturing van de behandeling: een multiconceptuele benadering — 465
Herman Groen

Hoofdstuk 28
Kosteneffectiviteit van behandeling — 479
Djøra Soeteman, Jan van Busschbach

Hoofdstuk 29
Het patiëntenperspectief — 491
Ariëtte van Reekum

Hoofdstuk 30
De plaats van naastbetrokkenen in de behandeling — 499
Erwin van Meekeren

Hoofdstuk 31
Het perspectief van de behandelaar: risico's in het werken met borderlinepatiënten — 511
Nelleke Nicolai

Hoofdstuk 32
Een kenniscentrum voor persoonlijkheidsstoornissen: www.kenniscentrump.nl — 523
Ad Kaasenbrood, Joost Hutsebaut

DEEL 6 EPILOOG

Hoofdstuk 33
De borderline persoonlijkheidsstoornis in de DSM-5 — 533
Theo Ingenhoven, Han Berghuis, Moniek Thunnissen en Hilde de Saeger

Personalía — 545

Register — 549